

ת"פ 31204/11/16 - מדינת ישראל נגד גביהו טגנה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד
ת"פ 31204-11-16 מדינת ישראל נ' טגנה(עציר)

בפני בעניין: כבוד השופטת מיכל ברנט
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

הנאשם

גביהו טגנה

גזר דין

כללי

1. ביום 14.11.16 הוגש כנגד הנאשם כתב אישום המייחס לו עבירת הריגה, עבירה לפי סעיף 298 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 וכן עבירת שיבוש מהלכי משפט, עבירה לפי סעיף 244 לחוק.

2. ביום 5.6.17 הציגו ב"כ הצדדים לבית המשפט הסדר דיוני, שאושר על ידי משפחת נפגע העבירה, ועל פיו הודה הנאשם בכתב אישום מתוקן, והורשע בעבירת הריגה, עבירה לפי סעיף 298 לחוק העונשין התשל"ז-1977. בהתאם להסכמות בין הצדדים הופנה הנאשם לקבלת תסקיר שירות המבחן, והוזמן תסקיר נפגע עבירה.

3. מעובדות כתב האישום המתוקן עולה כי בין הנאשם לבין ברוך אנבייה (להלן: "המנוח") היכרות מוקדמת, והשניים התגוררו בשכונת קריית משה ברחובות (להלן: "השכונה"). כמו כן שררו יחסי חברות בינאישית בין הנאשם לבין הצעירה ס.ב..

ביום 20.10.16 בסמוך לשעה 03:00 לפנות בוקר היו ברחבת המתנ"ס השכונתי הנאשם, ס.ב. וחברתה ש.ג. ואחרים ובהם ד.ק. והמנוח. באותו מועד נשא הנאשם סכין מטבח. בשלב מסוים, החל דין ודברים בין ש.ג. לבין ד.ק., תוך שש.ג. הטיחה האשמות בד.ק., הנוגעות גם למנוח. מיד לאחר מכן ד.ק. עזב את המקום ולאחר זמן קצר שב למקום עם המנוח והחלו חילופי דברים ביניהם בנוגע להאשמות שהעלתה כנגדם ש.ג.. הנאשם התקרב לצדדים וביקש מהם

בנסיבות שאינן ברורות עד תום למאשימה, החלו המנוח וס.ב. להתקוטט תוך חילופי דברים ומהלומות. בשלב מסוים נפלו המנוח וס.ב. על הקרקע כאשר המנוח היה מעל ס.ב., ואז התערב הנאשם ודקר את המנוח בגופו באמצעות הסכין שלוש דקירות וכן פצע אותו בגופו וגרם לו לחתכים נוספים. מיד לאחר מכן נטל הנאשם לידיו אבן וחזר אל המקום בו שכב המנוח, השליכה לעברו ונמלט מהמקום.

בהמשך ובמהלך הימלטותו השליך הנאשם את הסכין אשר שימשה אותו לביצוע המעשה.

הנאשם נעצר על ידי המשטרה ביום 22.10.16 כשהוא בבית מכרו בעיר פתח תקווה.

כתוצאה ממעשיו של הנאשם נגרמו למנוח שלושה פצעי דקירה בחזה בצד שמאל, בגב, במפשעה וכן פציעות חתך נוספות. המנוח נפטר מפצעיו בבית חולים קפלן זמן קצר לאחר האירוע.

במסגרת ההסדר הדיוני הוסכם עוד בין הצדדים כי הרקע לביצוע המעשים הוא טענותיה של ש.ג. כלפי המנוח וחברו ד.ק. כי השניים אנסו אותה, טענות אותן הטיחה במנוח ואותן שמע הנאשם במועד האירוע. כן הוסכם כי ש.ג. היתה בתחילת הריון במועד האירוע אולם נתון זה לא היה בידיעת המנוח.

4. במעמד הטיעונים לעונש ביקש ב"כ הנאשם להרחיב ביחס לטענות ש.ג. לגבי מעשיו הנטענים של המנוח, פרטים שיש בהם להשחיר את פניו של המנוח שלא לצורך, בפרט כאשר לא התנהל הליך משפטי בעניינם (לא הוגש לעיונו של בית המשפט כל מסמך משפטי בנושא) וכן לגבי התנהגותו של המנוח במהלך האירוע. מקום שמדובר בפרטים החורגים מהמוסכם, ואשר לא הובאו בעניינם ראיות, איני נדרשת אליהם, בשים לב להוראות סעיף 40 לחוק העונשין ולפסיקתו הברורה של בית המשפט העליון בנושא זה, וראו רע"פ 8783/15 **דניאל טרם נ' מדינת ישראל** שניתן אך לאחרונה.

ביחס לרקע למעשיו של הנאשם, די לבית המשפט בהצהרה המוסכמת שפורטה לעיל בכדי להבהיר את הרקע למעשיו ואת טענת ההגנה ולפיה המעשים לא בוצעו "בחלל ריק".

תסקיר שירות המבחן

5. מתסקיר שירות המבחן עולה כי הנאשם רווק בן 20 יליד אתיופיה, עלה ארצה עם משפחתו בגיל שנתיים, הוא הבכור מבין 4 ילדים. השלים 12 שנה"ל ועשה בגרות חלקית. שיחק בקבוצת כדורגל מקצועית והיה פעיל בתנועת נוער, לא גויס לצבא מטעמי "אי התאמה", וביצע 8 חודשי שירות לאומי בבי"ח קפלן כעובד כללי. טרם מעצרו התגורר בבית הוריו ברחובות ועבד בסופר באזור מגוריו.

אביו אינו עובד עקב בעיות רפואיות ומתפרנס מקצבאות נכות, אמו עובדת כמנקה. הנאשם שיתף כי החל להתרחק ממשפחתו הגרעינית והמורחבת, עזב את אורח החיים הדתי וחבר לחברה שולית בסביבתו, עקב כך זכה לביקורת ממשפחתו וזו גרמה לריחוק נוסף. לנאשם הרשעה קודמת משנת 2015 בגין הפרעה לשוטר במילוי תפקידו בגינה נדון לעונש מאסר מותנה והתחייבות להימנע מעבירה. הנאשם שלל שימוש בסמים אולם תאר כי צרך אלכוהול בכמות גבוהה טרם מעצרו כדרך התמודדות עם קשייו הרגשיים. ביחס לעבירה מסר שהחזיק סכין לשם הגנה עצמית, כי האירוע התפתח באופן לא צפוי עת היה תחת השפעת אלכוהול. חברתו התעמתה עם המנוח ועם חברו מילולית ופיזית והוא הגיב באופן אינסטינקטיבי כדי להגן על חברתו.

הנאשם הביע חרטה על מעשיו. להערכת שירות המבחן הנאשם נמצא עדיין בשלבי גיבוש זהותו העצמית, בשנים האחרונות התנתק ממשפחתו והחל לנהל אורח חיים התמכרותי ושולי. מבטא חוסר אמון בסביבתו ומתקשה לבקש עזרה. להערכת שירות המבחן קיימים רבדים נוספים עליהם התקשה לשוחח אודות היחסים במשפחתו, ובשיחה עם שירות המבחן החל לראשונה להתבונן בעברו באופן משמעותי וכן בהתנהגותו באירוע העבירה. כן הביע לראשונה קשיים רגשיים. בנסיבות אלה המלצת שירות המבחן היא לשלב את הנאשם בהליך טיפולי מתאים על ידי גורמי הטיפול בשב"ס.

תסקיר נפגע עבירה

6. התסקיר נערך לאחר שיחה עם הורי המנוח וארבעה מאחיו. לדבריהם לא היו קשרי חברות בין הנאשם למנוח, הנאשם מבוגר מבנם במספר שנים וההיכרות ביניהם הייתה שטחית לנוכח מגוריהם באותה שכונה. ההורים מצויים באבל מתמשך, מוצפים במחשבות תמידיות על אבדנו של בנם, נתונים במצוקה ובמועקה רגשית, בתחושות חוסר אונים תסכול ואשמה על נסיבות מותו. כחמישה חודשים לפני מותו של המנוח אחיו בן ה-23 שם קץ לחייו עקב מצבו הנפשי, והמשפחה היתה שרויה בעיצומו של תהליך התמודדות עם האבדן, החלה לגלות התאוששות וחזרה הדרגתית לשגרת החיים המשפחתית. מותו של המנוח, הבן הצעיר במשפחה, גרם לשבר עמוק ממנו מתקשים בני המשפחה להתאושש. בעקבות מותו עזבה המשפחה את ביתה עקב איבוד תחושת השייכות, ההגנה והביטחון הבסיסיים, ותחושות של האשמה סביבתית בשל נסיבות מותו. כתוצאה מכך חל ניתוק מהקהילה ותחושות הבדידות והניתוק מקשות על עיבוד האבל של המשפחה.

המנוח היה בן 18 במוותו. אמו, בת 51, היתה בתחילה עקרת בית ובהמשך עבדה כמנקה במפעל ברחובות. האב עובד כפועל בחברה קבלנית במשקי חקלאות, ולאחר מות המנוח מתקשה לשמור על רצף תעסוקתי, ועובד באופן חלקי למספר מועט של שעות. הבן הבכור חג', בן 33, סיים 12 שנ"ל ושירות צבאי מלא בחיל חימוש, נשוי ואב לשני פעוטות, עובד כנהג ב"אגד" ומתגורר בפתח תקווה. הבת השנייה או', בת 31, סיימה 12 שנ"ל ושרתה שרות צבאי מלא, נשואה ואם לשני פעוטות, עובדת כנהגת אוטובוס בחברת "אפיקים".

עובר לפטירת המנוח התגוררה עם משפחתה הגרעינית ברחובות, ובעקבות מותו עברה לגור בבית הוריה בפתח תקווה. הבן השלישי חי', בן 28, סיים 12 שנ"ל שרת שרות צבאי מלא בצה"ל, נשוי ואב לתינוק, עובד כנהג חלוקה ב"קרביץ".

עד לאחרונה התגורר בבית אחיו הבכור בפתח תקווה על מנת להיות בסמיכות להוריו. הבן הרביעי, אש' ז"ל, סבל מילדותו מקשיים רגשיים ונפשיים ושם קץ לחייו בהיותו בן 23. הבן החמישי ש', רווק בן 23, ביקש שהתסקיר לא יתייחס אליו. הבן השישי, יצ', רווק בן 21, סיים 12 שנ"ל ומשרת בשרות סדיר כלוחם בגבעתי, מתגורר בבית הוריו בפתח תקווה.

עד לאסונות שפקדו אותם, היתה המשפחה מאופיינת בשמחת חיים, בנתינה ודאגה הדדית, המנוח תואר כצעיר חיובי עם הומור מיוחד, שהיו מקור משמעותי לסיוע ועזרה להוריו. המנוח למד במגמת חשמל וסיים כתיב' השתתף בקורס מדריכים צעירים והתנדב במתנ"ס בשכונת מגוריו. המנוח אמור היה להתגייס למסלול קרבי בחיל ההנדסה. בני המשפחה תארו את תחושת ההחמצה, הציפייה וההתרגשות שהיתה למנוח לקראת גיוסו, כבן זקונים היה אהוב על כל בני המשפחה, טופח על ידי הוריו, והיה מוקף חברים.

במכתב שכתבה המחנכת של המנוח ציינה שהיה נער חברותי, שמח, פיקח, חרוץ וחכם, השתתף בפעילויות חברתיות בבית הספר והיה אהוב על חבריו. עבד במכון ויצמן ובעבודות נוספות לסיוע בפרנסת משפחתו, ומותו הפתאומי זעזע את צוות בית הספר ואת התלמידים.

כעת בני המשפחה ובעיקר ההורים שרויים במצוקה נפשית, האם אינה מתפקדת, מצבה הרפואי התדרדר, ולכך השלכה על כלל בני המשפחה. האב מתקשה לתפקד ומחסיר ימי עבודה רבים. מחשבתי נתונות רק לאבדן בנו. מצבו הרפואי התדרדר. האחים עסוקים בתמיכה בהוריהם, חלקם העתיקו את מקום מגוריהם על מנת לסייע להורים, ולכך השלכות על כל בני המשפחה.

הוריו של המנוח אינם מרגישים חלק מההליך המשפטי, חשים שההרשעה בעבירת הריגה עושה מינימליזציה למעשים וחוששים שהענישה לא תשקף את מידת הפגיעה בבנם.

להערכת שירות המבחן, חלק מבני המשפחה סובלים מתסמינים פוסט טראומטיים, הפוגעים בכוחותיהם התעסוקתיים וההוריים, ועל כן ממליצים כי כחלק מגזר הדין יוטל גם פיצוי כספי משמעותי לבני המשפחה, כהכרה בסבל ובמכלול הנזקים שנגרמו להם, לרבות הנפשיים והכלכליים.

טיעוני ב"כ הצדדים לעונש

7. לטענת ב"כ המאשימה מדובר במעשים שמצויים כפסע מעבירת הרצח. בעקבות מעשי הנאשם מצא את מותו נער בן 18 שעתיד היה להתגייס ליחידה מובחרת בצה"ל, ונסיבות ביצוע העבירה מצביעות על כך שהיסוד הנפשי שהתקיים בנאשם היה של אדישות לקרות התוצאה.

הנאשם והמנוח התגוררו בשכונת והיתה ביניהם היכרות מוקדמת על רקע זה. במועד האירוע נפגשה חבורת נערים במתנ"ס והנאשם נכח במקום כשהוא מצויד בסכין. בשלב מסוים הגיעו למקום שתי נערות אשר טענו כלפי המנוח וחברו שבעבר ניסו לאנוס אותו. מדובר על טענות שהועלו על ידן בעבר ונחקרו על ידי המשטרה, אולם תיק החקירה נסגר. המנוח ואחת הבנות, שהיתה בת זוגו של הנאשם, החלו להתקוטט ובשלב מסוים נפלו על הארץ כאשר המנוח מעל אותה נערה. בשלב זה התערב הנאשם ודקר את המנוח בגופו 3 דקירות באמצעות הסכין שנשא על גופו: בחזה משמאל, בגב ובמפשעה. כן גרם לו הנאשם לחתכים נוספים באמצעות הסכין. מיקומי הדקירות מלמדים לעמדת ב"כ המאשימה על היסוד הנפשי של הנאשם, שכן ידוע כי מדובר במקומות רגישים. כמו כן, לאחר מעשיו הלך הנאשם ונטל אבן אותה הטיח במנוח בעודו מתבוסס בדמו. מעשים אלה אינם מתיישבים עם קלות דעת. לאחר מכן נמלט הנאשם

לדירה והשליך את הסכין שלא נמצאה עד היום, ונמלט לעיר אחרת, ורק לאחר מספר ימים אותר ונעצר.

לקביעה כי המעשים בוצעו ביסוד נפשי של אדישות השפעה על רמת הענישה הפנתה ב"כ המאשימה לרע"פ 3371/98 **אזולוס נ' מדינת ישראל**.

כתימוכין לעתירתה העונשית הפנתה ב"כ המאשימה לפסיקה כדלקמן:

א. ע"פ 4705/11 **מיכאל פרץ נ' מדינת ישראל** - המערער, צעיר בן 22 ובעל הרשעות קודמות בעבירות אלימות סמים ורכוש, הורשע בעבירת הריגה, בגין דקירה של המנוח בבית החזה משמאל באמצעות סכין שנשא עמו, במהלך קטטה שרקעה לא ידוע בגן ציבורי, ולאחר חילופי דברים עם המנוח. בית המשפט העליון הפנה לע"פ 6795/05 **אואנינו נ' מדינת ישראל**, שם היה המערער צעיר כבן 18, אשר נדקר בעצמו בקטטה והושתו עליו 18 שנות מאסר, אף שהקרבת היה יוזם הקטטה. נקבע, כי "המערער גדע את פתיל חייו של בחור צעיר, חייל בשירות חובה, שהיה אך בן 20, ועליו לשאת במלוא האחריות למעשיו. ביצוע המעשה באמצעות סכין מחייב אף הוא החמרה, כפי שנפסק לא אחת על ידי בית משפט זה בכל הנוגע לסכנות הטמונות ב "תת-תרבות הסכין". בנסיבות אלה ובשים לב לעברו של המערער הושתו עליו 18 שנות מאסר בפועל.

ב. ע"פ 6162/10 **דוד כבאז נ' מדינת ישראל** - המערער הורשע בביצוע עבירות הריגה ופציעה בנסיבות מחמירות, לאחר שבעקבות ריב על חניה נטל סכין מביתו ודקר את המנוח בחזהו ובעכוזו. הדקירה בחזה חדרה ללב המנוח וגרמה למותו המיידי. על המערער הושתו 18 שנות מאסר בגין עבירת ההריגה (עונש נוסף הושת בגין עבירת הפציעה), תוך שנקבע כי לא היה מקום להעלות את טענת ההגנה ולפיה תגובתו של המערער היתה נדרשת וחרגה אך במעט ממידת הסבירות.

נפסק, כי "המקרה שבפנינו הוא מסוג המקרים, המעידים על הקלות הבלתי נסבלת של נטילת חיי אדם במדינת ישראל, ואין צורך להביא ראיות הרבה כי מקרים אלה הפכו, למרבה הצער, לחזון נפרץ לעתים מזומנות במחוזותינו. במקרה דנא מחלוקת של מה בכך על חנית רכב, לגיטימית או לא, הסתיימה בתוצאה שאין קשה הימנה - נטילת חיי אדם. למותר להכביר מלים בדבר נעלותו של עקרון קדושת החיים, ועל הפוגע בו לדעת כי יהיה צפוי לענישה מחמירה, מחמירה מאד".

ג. תפ"ח (ת"א) 1109/05 **מדינת ישראל נ' גיל שמילה וגבריאל פיצחזדה** - הנאשם 1, צעיר בן 20 בעל עבר פלילי שריצה מאסרים, הורשע בעבירת הריגה, לאחר שדקר בסכין אותה נשא על גופו את המנוח בחזהו, בשל סירובו לתת לו סיגריה. הנאשם נדון לעונש של 20 שנות מאסר. נפסק, כי "הקלות הבלתי נסבלת, שבה מורמת יד עם סכין המקפדת חיים בהינף יד, מחייבת את בתי המשפט להאבק בנגע האלימות שפשה בבתינו וברחובותינו ואנו עדים לתופעות חוזרות ונשנות שבהן נשלפים סכינים ונדקרים בני אדם בשל מחלוקת של מה בכך ואף בשל התלהטות יצרים רגעית. אנו מצווים לנ ג דרך של מדיניות ענישה מחמירה כלפי תופעות אלה".

ד. תפ"ח (חי) 208/03 **מדינת ישראל נ' צרפתי ברק** - הנאשם, צעיר ללא עבר פלילי, היה מעורב בויכוח עם המנוח ובת זוגו שהסלים לתגרת ידיים. בשלב מסוים הוציא סכין שנשא על גופו ונעץ אותו בחזהו של המנוח. הנאשם זוכה מעבירת הרצח והורשע בעבירת הריגה. על הנאשם הוטלו 18 שנות מאסר תוך שנקבע כי עצם נשיאת סכין מביאה בסופו של יום לשימוש בסכין, וכי "מי שלא ספר עד שלוש לפני שהניף את ידו בתנועה הקטלנית, ידע כי בבוא יום, יפרע על מעשהו".

ה. ע"פ 1456/01 **חליל חדד נ' מדינת ישראל** - המערער, צעיר בן 21, תקף אדם אשר ביקש ממנו להיזהר בחניית רכבו, ודקר אותו בבטנו ובבית החזה למוות באמצעות סכין שנשא על גופו. המערער הורשע בעבירת הריגה ונדון לעונש של 20 שנות מאסר. נקבע, כי יש משמעות בגזירת העונש לכך שלא היתה התגרות מצדו של המנוח לפני שנדקר וכי במהלך האירוע היה פסיבי, וכי מעשיו של המערער היו כפסע מעבירת הרצח והעונש הראוי הוא העונש המקסימלי הקבוע לצד העבירה.

ו. ע"פ 2090/06 **פלוני נ' מדינת ישראל** - המערער, קטין בעל עבר בעבירות אלימות, דקר את המנוח בחזהו באמצעות סכין שנשא על גופו, בגין דבר של מה בכך, ובנסיבות אלה הוטלו עליו 20 שנות מאסר.

נטען, כי אף אם יטען הנאשם כי הפריד בין הנצים, הרי שהוא נקט באלימות במידה שאינה פרופורציונאלית ובאכזריות, וכי אין בין המקרה דנן לבין 'הגנה עצמית' דבר.

כעולה מתסקיר נפגעי העבירה, בעקבות המעשים חל שבר במשפחת המנוח, וחייהם של בני המשפחה לא חזרו להיות כשהיו.

מתסקיר שירות המבחן ביחס לנאשם ניכר שהנאשם מטיל את האחריות למעשיו על צריכת אלכוהול, ואין בתסקיר כל המלצה טיפולית ביחס לנאשם, למעט המלצה טיפולית במאסר.

בנסיבות אלה עתרה ב"כ המאשימה להשית על הנאשם עונש הקרוב לעונש המקסימום, פיצוי בסכום המקסימלי, מאסר על תנאי משמעותי וקנס.

8. ב"כ הנאשם עמד מצדו על כך שמעשי הנאשם אינם בגבול שבין רצח להריגה, אלא בגבול ההגנה העצמית. לטענת ב"כ הנאשם, לאחר ששתי הבנות הטיחו במנוח ובחברו שהם ניסו לאנוס אותן, הלך המנוח מהמקום, חזר כשהוא מלווה בחבריו, ורק אז החל להתקוטט עם חברתו של הנאשם. כן נטען, כי רק כאשר הבחין הנאשם במנוח כשהוא יושב על בטנה של חברתו - וביודעו (ידיעת הנאשם) כי חברתו בהריון - התערב הנאשם באירוע, בהיותו בסערת רגשות, וזאת על מנת להגן על חברתו. לטענת ב"כ הנאשם, אין המדובר באירוע מתוכנן, וביחס למיקום הדקירות נטען כי הנאשם ניסה לדקור את המנוח בידו אך עקב תזוזות המנוח נגרמו לו פגיעות חמורות יותר (טענה שאינה מוסכמת על המאשימה). כשהבין הנאשם שפצע את הקרבן קשות הוא נבהל וברח.

מתחם העונש ההולם במקרים של תקיפה שארעה בזמן התרחשות הקנטור נע בין 56 ל-84 חודשי מאסר.

הנאשם עצמו צעיר בגיר, ביצע את המעשים 10 ימים לאחר שמלאו לו 21 שנים, לחובתו הרשעה בודדת משנת 2015 בגין הפרעה לשוטר, הוא סיים 12 שני"ל עם תעודת בגרות חלקית, ולאחר שלא גויס לצבא בשל אי התאמה התנדב לשירות לאומי בביה"ח "קפלן".

הנאשם התרחק ממשפחתו ומאורח חיים דתי והתחבר לחברה שולית, הוא מביע חרטה מלאה על מעשיו, הודה בהזדמנות הראשונה ועל כן עתרה ההגנה לקבוע כי מתחם העונש ההולם נע בין 4.5 ל-7 שנות מאסר בפועל, ולהשית על הנאשם עונש של 5 שנות מאסר בפועל.

כתימוכין לעתירתו הפנה ב"כ הנאשם לפסיקה כדלקמן:

א. ע"פ 3769/09 **ויקטור בן שמחון נ' מדינת ישראל** - נסיבות המקרה אינן דומות כלל לענייננו. מדובר בסכסוך עסקי, ובתקיפה קשה מצד המנוח את שותפו של המערער ובאיומים על המערער, שבתגובה להם ירה המערער במנוח באמצעות אקדח שניתן לו על ידי אחר. בית המשפט קבע כי "המערער היה בעיצומה של תקיפה פיזית ונפשית קשה ובמצב של קינטור ש"שלל ממנו את כוח השליטה העצמית וממצב זה...הוא פעל את פעולתו הממיתת". מאידך נקבע כי אין המדובר בהגנה עצמית שכן היה סיפק בידו להימלט מן המקום ופעולתו היתה בלתי מידתית. בנסיבות אלה הורשע המערער בעבירת ההריגה וזוכה מעבירת הרצח שיוחסה לו. בשים לב להתגרות בוטה, אלימה ומאיימת של בני משפחת המנוח וחבריהם במערער ובאחר, שגבלו בהכנסתם למלכודת שכללה איומים, חבלה גופנית והתלהמות קשה ומסוכנת, מצא בית המשפט העליון להפחית מעונשו של המערער ולהעמידו על 9 שנות מאסר בפועל.

ב. ע"פ 6095/10 **אכרמי חאג' יחיא נ' מדינת ישראל** - גם בעניין זה דובר בסכסוך עסקי, בעקבותיו הגיעו שלושה אנשים לביתו של המערער, איימו עליו, תקפו אותו ואת בני ביתו ויצאו מהמקום. המערער רדף אחרי תוקפיו ודקר שניים מהם. אחד מהם נפטר מפצעיו. לאחר האירועים עזבו בני משפחת המערער את ביתם עקב חשש לחייהם, ובהמשך הוצת ביתם.

בית המשפט העליון קבע כי המערער מצא עצמו לכוד באירוע אלים בו הותקפו הוא ובני משפחתו ללא התגרות מצדם, וכי יש לתת לאירועים אלו משקל של ממש בגזר הדין.

יחד עם זאת, משעזבו התוקפים את המקום היה על המערער להימנע מלרדוף אחריהם, ולפנות לרשויות. בנסיבות אלה נקבע כי מתחם העונש ההולם בעניינו של המערער ינוע בין 6 ל-10 שנות מאסר, והושתו על המערער, בעל עבר פלילי, 10 שנות מאסר.

ג. ע"פ 3042/13 **יוסף חיימוב נ' מדינת ישראל** - במהלך ויכוח על חוב כספי תקף המנוח את אחיו

של המערער, אותו סעד המערער בעקבות פציעתו בתאונת דרכים, והטיח בראשו בקבוק זכוכית. הלה נפצע והחל לדמם, והמנוח נמלט מהמקום. המערער רדף אחרי המנוח מרחק רב ודקר אותו בסכין שנשא על גופו 5 דקירות בפלג גופו העליון (3 דקירות בחזה, אחת בגב ואחת בטן). לאחר מכן השליך את הסכין ונמלט מהמקום. בית המשפט העליון קבע כי מתחם העונש ההולם ינוע בין 13 ל-18 שנות מאסר, והשית על המערער, בעל עבר פלילי שאינו מכביד, 13 שנות מאסר.

ד. ע"פ 5998/15 **עקול נ' מדינת ישראל** - גם מקרה זה אינו דומה כלל לענייננו. במסגרת ויכוח, תקף המערער אחר והאחר השליך לעברו לבנה. המערער עזב את המקום וחזר כשהוא מצויד באקדח. האחר השליך לעבר המערער רימון הלם, אשר חלף על פניו והתפוצץ בסמוך אליו, במרחק של מספר מטרים ממנו. המערער נבהל מפיצוץ הרימון, ואז שלף את האקדח וירה מספר יריות לכיוון המקום ממנו הושלך הרימון. כתוצאה מהירי נפגע האחר בראשו ונהרג, ואדם נוסף נפצע מקליע שחדר לצווארו. בנסיבות אלה נקבע מתחם עונש הולם שנע בין 6 ל-14 שנות מאסר בפועל, ובעקבות סולחה במסגרתה שולם פיצוי בסך ₪ 450,000 למשפחת הקרבן העמיד בית המשפט את עונשו של המערער על 7.5 שנות מאסר.

ה. ע"פ 3585/13 **מדינת ישראל נ' הררי** - גם מקרה זה אינו דומה לענייננו. במסגרת עימות הכה המנוח את המשיב והשניים התקוטטו עד שהמשיב דקר את המנוח בבטנו דקירה אחת, באמצעות סכין שהגיעה לידיו במהלך הקטטה.

המנוח נפטר בחלוף מספר שבועות בבית החולים עקב הדקירה ועקב זיהום. בהתחשב בכך שהמשיב הגיע למקום על מנת להרגיע את הרוחות; דקר את המנוח דקירה אחת; המוות נגרם כשלושה שבועות לאחר האירוע, בין היתר כתוצאה מזיהום שהתפתח בבית החולים; המעשה בוצע ללא תכנון מוקדם והמשיב לא נשא על גופו את הסכין מלכתחילה; נקבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 4 ל-9 שנות מאסר. בהתחשב בכך שהמשיב צעיר ללא עבר, נכה מילדות, נישא לאחרונה ואשתו בהריון, מצא בית המשפט העליון כי העונש שהוטל על ידי בית המשפט המחוזי (48 חודשי מאסר בפועל) סוטה מהענישה הראויה, בשל הפגיעה בקדושת החיים ונפיצותה של תופעת "תת תרבות הסכין". נקבע, כי "אף אם היה זה המנוח שתקף את המשיב ויזם את האלימות בין השניים, אין להשלים עם בחירתו של המשיב לפתור את העימות שהתפתח ביניהם באמצעות שימוש בלהב הסכין. ברגע מר ונמהר גדע המשיב את חייו של אדם צעיר וחרב עולמה של משפחת המנוח, אשר איבדה את היקר לה מכל. הפגיעה בקדושת החיים - אחד הערכים המוגנים ביותר בחברתנו, אם לא המוגן שבהם - מחייבת ענישה הולמת". בנסיבות אלה העמיד בית המשפט העליון את עונשו של המשיב, חייל בן 21 ללא עבר פלילי, על 56 חודשי מאסר, וזאת בהתחשב בכלל שערכאת הערעור אינה ממצה את הדין.

ו. ת"פ (מחוזי מרכז) 20535-08-10 **מדינת ישראל נ' גרדיר** - הנאשם והמנוח בילו יחד בבית הנאשם,

יחד עם נוספים, שנתו משקאות אלכוהוליים ועישנו חשיש. בשלב מסוים התפתח ויכוח, במהלכו אמר המנוח לנאשם "אתה הומו". הנאשם בתגובה נטל סכין מהמטבח ודקר את המנוח דקירה אחת בחזהו בצד ימין, אך הדקירה חדרה ללב וגרמה למות המנוח. על הנאשם, פליט סודני ללא עבר פלילי אשר שהה בארץ באשרה תקופה ממושכת, הושתו 9 שנות מאסר.

9. הנאשם בדברו האחרון פנה למשפחת המנוח, הביע את צערו על מעשיו, ומסר כי לא היתה לו כוונה לפגוע במנוח וכי הוא פעל מתוך תחושת חוסר אונים.

דין והכרעה

10. ברוך אנבייה היה בן 18 שנים, תלמיד כתיב יב', בן למשפחה נורמטיבית המונה שני הורים עובדים ו-4 אחים אשר סיימו 12 שנות לימוד, שלושה מהם השלימו שירות צבאי מלא, ועובדים לפרנסתם והרביעי עודנו חייל בשירות סדיר. ברוך עצמו היה בן זקונים, בן למופת להוריו, היווה מקור תמיכה וסיוע לבני משפחתו, סייע בפרנסת המשפחה, היה אהוב על חבריו, על מוריו ועל מעסיקיו, והתעתד להתגייס לצה"ל לשירות קרבי.

בליל 20.10.16, שעה שבילה עם חבריו במתנ"ס השכונתי, נגדעו חייו בעקבות 3 דקירות סכין.

משעה זו, נפערה תהום בליבם של בני משפחתו, חייהם נהפכו על פיהם, ואין יודעים הם מנוח עד לעצם היום הזה.

נסיבות האירוע מתוארות בפרוטרוט בכתב האישום המתוקן, ומהן עולה כי במהלך מפגש חברתי במתנ"ס השכונתי, בו נכח הנאשם כאשר הוא נושא על גופו סכין מטבח, החלו הצעירות ש.ג. וס.ב., שהיתה חברתו של הנאשם, להטיח האשמות במנוח ובחברו ד.ק..

בהסכמת ב"כ הצדדים הוצהר כי ההאשמות נגעו לפגיעה מינית אשר לטענת הצעירות ביצעו בהן המנוח וחברו ד.ק. בעבר,

בעקבות טענותיהן של הצעירות, הלך ד.ק. מהמקום ולאחר זמן קצר שב למקום עם המנוח. החלו חילופי דברים בין הנוכחים והנאשם - אף שבשלב זה על פי הנטען כבר שמע את אופי הטענות - ביקש להרגיע את הרוחות. על אף בקשותיו, החלו המנוח וס.ב. להתקוטט, ונפלו ארצה כאשר המנוח היה מעל ס.ב..

לטענת ב"כ הנאשם, בשלב זה נקט הנאשם באלומות נוספת כלפי ס.ב., אשר לא בא זכרה בכתב האישום המתוקן ואשר לא היתה הסכמה בענין זה על ידי ב"כ הצדדים.

בנסיבות אלה, ובהתאם להלכה, אין בכוונתי להידרש לעובדות אשר לא הוכחו או הוסכמו במסגרת הטיעונים לעונש.

כאשר הבחין הנאשם שהמנוח יושב על ס.ב., וביודעו כי ס.ב. בהריון, שלף הנאשם את הסכין שנשא, ודקר את המנוח שלוש דקירות : בחזה בצד שמאל, בגב ובמפשעה. בנוסף פצע את המנוח בגופו וגרם לו חתכים נוספים. לטענת ב"כ הנאשם בהשלמה לטיעוניו, הפגיעות במיקומים האמורים נגרמו בעקבות תזוזות של המנוח, אולם מעבר לעובדה שגם נתון זה לא בא זכרו בכתב האישום, הרי שמדובר בטענה שראוי שלא היתה נטענת, שכן האם לדוקר יש ציפייה שקרבנו יוותר ללא ניע ואף לא ינסה להגן על עצמו?

ב"כ הנאשם טען כי הנאשם הבחין שגרם למנוח פציעה קשה ולכן נבהל וברח מן המקום.

דא עקא, שמעובדות כתב האישום עולה כי לאחר שדקר הנאשם את המנוח, הוסיף הנאשם ונטל לידיו אבן, חזר אל המקום בו היה מוטל המנוח, והשליך לעברו את האבן.

הנאשם פגע בעקרון קדושת החיים, וקיפד את פתיל חייו של המנוח, ועליו לתת את הדין על מעשיו.

11. ב"כ הנאשם ביקשני לקבל את טענתו המשפטית ולפיה הנאשם היה "קל דעת" בנוגע לאפשרות התרחשות מותו של המנוח כתוצאה מהתנהגותו, בעוד שב"כ המאשימה ביקשתני לקבוע כי מעובדות כתב האישום המתקן עולה שהנאשם היה "אדיש" לה.

על מנת להזכיר מושכלות יסוד אביא כלשונה את הגדרת ה"פזיזות" בחוק העונשין:

"20. מחשבה פלילית

...

(2) פזיזות שבאחת מאלה:

(א)אדישות - בשוויון נפש לאפשרות גרימת התוצאות האמורות;

(ב) קלות דעת - בנטילת סיכון בלתי סביר לאפשרות גרימת התוצאות האמורות, מתוך תקווה להצליח למנען".

האם ניתן להעלות על הדעת כי מי שדוקר אדם 3 דקירות, בחזה ובמפשעה, הולך מן המקום, נוטל אבן, חוזר ומשליכה לעבר אותו אדם אשר מוטל על הארץ מתבוסס בדמו, אינו - לכל הפחות - אדיש למותו? דומני, כי התשובה לשאלה זו ברורה. מעובדות כתב האישום עולה כי הנאשם פעל מתוך שוויון נפש לאפשרות גרימת התוצאה הקטלנית ולא מתוך

עמוד 10

תקווה להצליח למנעה.

הנאשם התהלך עם סכין, וכפי שנפסק בפס"ד צרפתי ברק לעיל, עצם נשיאת סכין מביאה בסופו של יום לשימוש בסכין.

כפי שנפסק על ידי בית המשפט העליון, "כברנפסק לא אחת כי אלול לבית המשפט להישאר אדיש לתופעת 'תת-תרבות הסכין' ...

בתי המשפט מצווים להחמיר עם מישלך חלידו כלי משחית כסכין במטרה ברורה לפצוע אדם אחר ומתוך הבנה לתוצאות הקשות האפשריות למעשיו".

[ע"פ 175/10 חנוכיבני' מדינת ישראל, [פורסמבנו] פסקה 28.7.2011. 42. כראו: ע"פ 3573/08 עוואדרהנ' מדינת ישראל, [פורסמבנו] פסקה (13.4.2010) 45].

12. במסגרת נסיבות ביצוע העבירה הרלבנטיות בענייננו יש לתת את הדעת לכך שהמעשה לא היה מתוכנן אם כי הנאשם נשא על גופו נשק קר מבעוד מועד; הנאשם ביקש בתחילה להרגיע את הרוחות; הנאשם דקר את המנוח על רקע טענותיה של בת זוגו ההרה כי המנוח פגע בה מינית בעבר, ועל מנת להפסיק קטטה בין המנוח לבין בת זוגו שהתרחשה לנגד עיניו, אם כי בחר בתגובה לא מידתית;

הנאשם דקר את המנוח 3 דקירות במיקומים קריטיים ולאחר מכן אף השליך לעברו אבן, הוא נשא סכין וגרם נזק משמעותי ובלתי הפיך למנוח ולבני משפחתו, כעולה מתסקיר נפגעי העבירה.

בהתחשב במכלול הנסיבות האמורות וברמת הענישה כפי שזו באה לידי ביטוי בסקירת פסקי הדין שפורטו על ידי לעיל בהרחבה, עולה כי מתחם העונש ההולם בענייניו נע בין 13 ל-18 שנות מאסר. זאת, בדומה לע"פ 3042/13 **חיימוב** ולע"פ 4705/11 **פרץ** שנסיונותיהם דומות באופן יחסי לנסיבות דנא.

13. בגזירת העונש המתאים לנאשם בתוך מתחם הענישה אקח בחשבון את נסיבותיו האישיות והמשפחתיות של הנאשם; היעדר עבר פלילי מכביד מצדו (פרט להרשעה בעבירת תקיפת שוטר); ההשפעה שתהא לתקופת מאסר ממושכת עליו, בין היתר בשל גילו הצעיר; החרטה שהביע על מעשיו והודאתו במיוחס לו.

14. ביחס לפיצוי נפגעי העבירה נפסק כי מדובר ברכיב בעל גוון אזרחי שמטרתו המרכזית להיטיב עם נפגעי העבירה ולפצותם בגין הנזק והסבל שגרמה להם העבירה, וכי אין המדובר בעונש נוסף המושת על מבצע העבירה (רע"פ 2976/01 **אסף נ' מדינת ישראל**, ע"פ 6452/09 **עלי נ' מדינת ישראל**). בדנ"פ 5625/16 **אסרף קארין נ' אבנר טווק בוקובה** שניתן לאחרונה על ידי בית המשפט העליון נפסק כי גובה הפיצוי לכלל נפגעי העבירה יוגבל לכדי סכום התקרה הסטטוטורית הקבועה בסעיף 77 לחוק העונשין (258,000 ₪).

בשים לב לתסקיר נפגעי העבירה מצאתי כי מצבם של הורי המנוח ויכולתם לכלכל עצמם נפגעו באופן ממשי. מאידך לא ניתן להתעלם ממצבם הכלכלי הרעוע של הנאשם ושל בני משפחתו.

בעניין חיימוב האמור הועמד גובה הפיצוי ע"ס 80,000 ₪. בע"פ 4705/11 פרץ הועמד סכום הפיצוי לעזבונו של המנוח ע"ס 100,000 ₪.

לאחר ששקלתי את מכלול הנתונים החלטתי להשית על הנאשם תשלום פיצוי בסך של 80,000 ₪ לעזבונו המנוח.

15. בהתחשב במכלול הנתונים אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 14 שנות מאסר לריצוי בפועל, מיום מעצרו של הנאשם - 22.10.2016.

ב. 18 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא שלא יעבור תוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר עבירת אלימות מסוג פשע.

ג. 6 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא שלא יעבור תוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר עבירת אלימות מסוג עוון.

ד. פיצוי בסך 80,000 ₪ שישולם לעזבונו של המנוח.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, י"א חשוון תשע"ח, 31 אוקטובר 2017, במעמד ב"כ המאשימה עו"ד רעות אבירי, הנאשם וב"כ עו"ד קריטי.